

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS THE
PERCEPTION OF TEACHERS UNDER PRAWET DISTRICT
OFFICE BANGKOK

¹สุพาพิมพ์ ช่วยสถิตย์ และ ²ศิริพงษ์ เสาภายาน
¹Supapim Chuaysatid and ²Siriphong Sauphayana

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย
Ramkhamhaeng University, Thailand

¹6414470003@rumail.ru.ac.th

Received: May 29, 2023; Revised: July 22, 2023; Accepted: August 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร และ2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิชยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 234 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของโคเฮน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

¹นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษา และ วิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research are: 1) to study creative leadership of school administrators as the perception of teachers under Prawet District Office Bangkok, and 2) to compare creative leadership of school administrators as the perception of teachers under Prawet District Office Bangkok classified by educational background, academic standing and work experiences. This is a survey research study. The study sample consisted of 234 teachers who worked in schools under Prawet District Office Bangkok in the academic year 2022. The sample participants were categorized using Cohen' random samples, which were selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire querying teachers' opinions about creative leadership of school administrators. The questionnaire was found to be couched of the reliability level of 0.972. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Scheffe's multiple comparison method. The findings are as follows: 1) The results of creative leadership of school administrators as the perception of teachers under Prawet District Office Bangkok were at high level. Considering each dimension of the opinions, all of them were also at a high level. 2) The results of creative leadership of school administrators as the perception of teachers under Prawet District Office Bangkok, classified by the educational background, academic standing and work experiences. The opinion of creative leadership of school administrators with different educational background and academic standing were found to be with no difference, and teachers with different work experience. There is a perception about creative leadership of school administrators. Overall, there is no difference. When considering each side, it was found that the aspect of taking in to individualized consideration. The difference was statistically significant at the .05 level. Other aspects were not different.

Keywords : Leadership, Creative Leadership, School Administrators

บทนำ

ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันสูง ทั้งในด้านของเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี การศึกษาจึงมีความสำคัญมากในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถให้ก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ถึงแม้ว่าบางประเทศจะมีการขาดแคลนทรัพยากรในด้านอื่น ๆ แต่ถ้ามีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ก็สามารถพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าได้ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์จึงต้องเริ่มจากการให้มนุษย์ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพผ่านระบบการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มีคุณธรรม จริยธรรม เข้าสู่ระบบการทำงาน และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังที่ได้กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและสร้างสรรค์ และจากแนวคิดการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ(พ.ศ.2560-2579) ก็ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ว่าคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีทั้งความรู้ และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา ที่จะช่วยในการขับเคลื่อนให้มีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีการถ่ายทอดให้เกิดความรู้ และทักษะที่สำคัญที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียน และบริหารจัดการสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันสูง ต้องมีการพัฒนาตนเองในทุกด้านตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำทั้งด้านความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนย่อมแตกต่างกันออกไป ทำให้มีผลต่อการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องมีในการบริหารสถานศึกษาคือ จะต้องมึลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำ คือ การมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการบริหารจัดการ

สถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์มองเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาในอนาคต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางแก้ปัญหา และรู้จักปรับพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในบางส่วนเกิดปัญหาในการบริหารจัดการ เช่นความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู การไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ การมอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการด้วยความยืดหยุ่น สามารถปรับแนวคิดในการทำงานตามความเหมาะสม (พัชรี อินทาปัจ, 2563) รวมถึงจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายในอนาคตของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ความเป็นไปได้ โดยมีการโน้มน้าวให้ครูและบุคลากรมีแรงบัลดาลใจในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม สามารถกระตุ้นให้ครูเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ มีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความถนัดและความสนใจ (วินา สุทธิโพธิ์, 2561) ซึ่งความสามารถดังกล่าวมานี้เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น ในการนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีลักษณะที่จำเป็นสำหรับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้งในด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 16 โรงเรียน จำนวน 554 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 554 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของโคเฮนและคณะ (Cohen et al., 2011) พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้องค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีความยืดหยุ่น 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะและประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยใช้ค่า (t-test) วิเคราะห์การเปรียบเทียบวิเคราะห์ โดยค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method) ต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	การรับรู้ของครู		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.03	0.45	มาก
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.11	0.44	มาก
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.04	0.49	มาก
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.07	0.49	มาก
5. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.05	0.45	มาก
รวม	4.06	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.07$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.03$)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.03	0.38	4.03	0.58	-0.058	0.953
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.09	0.38	4.14	0.56	-0.685	0.495
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.03	0.41	4.06	0.62	-0.353	0.725
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.06	0.42	4.11	0.62	-0.639	0.524
5. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.05	0.39	4.06	0.56	-0.184	0.854
รวม	4.05	0.36	4.08	0.54	-0.399	0.691

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	วิทยฐานะ			F	p
	ไม่มีวิทยฐานะ	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษขึ้นไป		
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.06	4.02	3.89	1.249	0.289
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.13	4.09	4.04	0.445	0.641
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.08	4.01	3.92	1.122	0.327
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.12	4.05	3.84	2.727	0.068
5. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.09	3.99	4.13	1.377	0.254
รวม	4.10	4.04	3.96	1.068	0.345

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ประสบการณ์ในการทำงาน			F	p
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี		
1. ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.06	3.99	4.06	0.653	0.522
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.13	4.02	4.19	2.692	0.070
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.10	3.95	4.08	2.439	0.089
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.13	3.98	4.11	2.524	0.082
5. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.09	3.95	4.16	3.984	0.020*
รวม	4.10	3.98	4.12	2.644	0.073

หมายเหตุ : * $p < .05$

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison Method) ส่วนด้านอื่นๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีการรับรู้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี

อภิปรายผล

จากการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีการรับรู้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการมีความคิด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงาน ตามความเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจในการทำงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา รวมถึงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน โดยยังแสดงให้เห็น

เห็นถึงการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ และมีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงาน จึงทำให้ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอิตีซาม เจอะหะ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพวัน คงสุข (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา วิชยฐานะและประสบการณ์ในการทำงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการคำนึงถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทุกคน โดยกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงาน และเชื่อมั่นไว้วางใจครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้โดยไม่มีการแบ่งแยกระดับวุฒิการศึกษา จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชาติ ภู่อสุวรรณ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของอัยริน สมมาเอ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมบรรยากาศให้ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัันมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน โดยมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

สิ่งใหม่ ตามความถนัดและความสนใจ รวมถึงใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทุกคนมีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะ ส่งผลให้ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของละมุล รอดขวัญและจิราพร ศรีอินทร์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 โดยรวมไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของธราธิป เลิศชิรพันธ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอำเภอสังขละบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอำเภอสังขละบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 4 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความสามารถอย่างหลากหลายทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงสนับสนุนให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ได้ร่วมมือกันคิดหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาใช้ในการทำงาน ทำให้รู้สึกว่าคุณเองมีความสำคัญในบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับผิดชอบ ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอิตติขาม เจะหะ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา สุธิติโพธิ์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมไม่ต่างแตกต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาในการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานตามความเหมาะสม รวมถึงมีความรู้ความสามารถ ในการแก้ไขปัญหากระบวนการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถประสานงานกับครูและบุคลากรในการปรับตัวอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่แตกต่างจากครูและบุคลากร มีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรคิดหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาใช้ในการทำงาน และมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

เอกสารอ้างอิง

- จงชาติ ภูสุวรรณ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธราธิป เลิศศิรินทร์. (2563). การศึกษาพฤติกรรมการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาลำตะคอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา “นวัตกรรมเพื่อสุขภาพและสังคม ในยุคดิจิทัล” ครั้งที่ 7 (น. 394-403). นครราชสีมา : วิทยาลัยนครราชสีมา.
- พัชรี อินทาปัจ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ละมุล รอดขวัญ และจิราพร ศรีอินทร์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย. 4(2), 151-162.
- วินา สุทธิโพธิ์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อัมพวัน คงสุข. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อัยรีน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อับดีซาม เจะหะ. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. (7 th ed.). New York: Routledge.